

höfuðatriðum, sem Jesús var að berjast á móti," (bls. 99). Að líkindum fengi þessi forna tillaga Síra Matth. betri byr hjá Síra J. H. nú, og þeim fleirum er mótmæltir voru áður.

Auk þessarar alvarlegu hliðar trúfrelsisviðleitninnar íslenzku má einnig víða sjá, þar eins og hér, kýmniðhlíðina á mótstöðu tilraunanna, þar sem uppjórtrað andleysið er að bera fyrir sig fæturna og reyna til að standa þvert í götu fyrir framförunum. Þarf ekki annað en benda á Ástvald og hans nóta með „Fírfat-
ið“ er gott hugsa til glóðarinnar og greinilegust hafa landaþrúf-
in yfir okunna landið. Í fjarlægðinni héðan hafa ýmsir haldið því fram, að hann væri sannur eldsóknari íslensku þjóðarinnar, og hafa menn viljað styrkja hann að því verki, með nokkrum vasapeningum. Í fornum sögum var það mjög frægt verk að sækja eld,— himna eldinn,— og mætti vel við una ef enn væri svo. En það gjörist ófrægt verk að sækja eldinn til Helvítis, jafnvel þó trúarskarið sé lítt logandi og „kalt sé við kórbak“.

Enda hafa allar tilraunir innri missiónarinnar lítið gjört annað, enn sem komið er, en flýta fyrir umbótaverkinu.

Nú með síðustu blöðum Norðurl. berst enn í viðbót ein kýmniðmynd gamallar trúvarnar, þar sem einhver Gook, enskur æðistrúar postuli auðsjáanlegur, verður fokvondur við Síra Matth. útaf sögunni af Jónasi og hvalnum. Eitthvað hljóta hugsanafæri þeirra manna að vera útafbrugðin því venjulega, er telja það kristindómsskilyrði að sú saga sé ekki véfengd sem virkilegur viðburður, og höfðum vér hugsað að það væri oss einum gefið hér vestra að telja þá menn í hópi er segja mönnum hvalssögur til trúarstyrkingar.

En hvað sem þessu líður eru framfarirnar, rýmkuð í skoðanalegu tilliti svo miklar í ísl. kirkjunni að það eingöngu verður ekki þjóðinni sjálfri mikill styrkur í menningarbaráttunni, heldur og líka ómótmælanlegur vottur þess að andlegu málin öll eru í höndum viturra og göfugra þjóðarvina, svo þeim hefir kannske aldrei fyr verið betur komið.

„Hvort unir þú betur nóttunni eða deginum?“ var stúlkan í turninum spurð. Þeirrar spurningar eru menn og stofnanir spurðar nú. Það er reynt til að fá menn til að horfa í rifuna á